

Scholen en loverboyproblematiek

Deskundigen lijken zich te verliezen in de strijd of loverboys pooiers zijn, een nieuw verschijnsel of dat er altijd al 'voosbinkies' zijn geweest. Het begrip loverboys is omstreden. Een ding is duidelijk: er zijn jongens die meisjes de prostitutie in lokken. De Politie Rijnmond hanteert de volgende definitie:

Loverboys zijn mensenhandelaren die vrouwen en/of mannen doelbewust emotioneel afhankelijk maken door (de belofte van) het aangaan van een liefdesrelatie en hen vervolgens - via dwang, (dreiging met) geweld of een andere feitelijkheid, afpersing, fraude, misleiding, misbruik van uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht, misbruik van een kwetsbare positie van deze vrouwen of mannen - uit te buiten, veelal in de prostitutie.

Bron: : [Analyse loverboys op internet](#) (pdf-bestand) Politie Rijnmond

Een van de jachtterreinen van loverboys zijn scholen en daarom moeten scholen zich *bewust zijn* van de loverboyproblematiek. Het is belangrijk dat scholen preventief *voorlichting geven* aan leerlingen, leerkrachten en docenten en *samenwerken* met externe organisaties als politie, hulpinstanties en gemeenten. In dit informatieblad geeft Centrum School en Veiligheid (CSV) informatie over loverboys en wat scholen preventief en actief kunnen doen aan loverboyproblematiek.

Hoe gaat een loverboy te werk?

De standaard tactiek van een loverboy is dat hij meisjes verleidt en ze afhankelijk van hem maakt. Dat gebeurt vaak door ze te verwennen met luxe en dure cadeaus en ze daarna te isoleren van familie en/of vrienden. Vervolgens dwingt een loverboy de meisjes (vaak met geweld) tot prostitutie. De tijd dat loverboys hun slachtoffers inpalmen en verliefd laten worden lijkt bijna voorbij. Loverboys ronselen steeds agressiever en steeds vaker via internet. Ze willen sneller resultaat zien van hun inspanningen. Dwang, drugs, fysieke bedreiging en/of mishandeling is daarbij geen uitzondering. Soms brandmerkt een loverboy zijn meisjes door het zetten van een tatoeage of het aanbrengen van andere lichamelijke merktekens.

Een loverboy wil geld verdienen en buit zijn slachtoffer op verschillende manieren uit. Naast prostitutie kan hij zijn geld verdienen met chantage en criminele activiteiten zoals drugs-, wapen- en mensenhandel. Slachtoffers worden soms ook ingezet als drugskoerier. Loverboys maken steeds vaker deel uit van nationale en internationale georganiseerde misdaad. Vaak hebben ze een laag opleidingsniveau en zijn ze al op jonge leeftijd aan een criminele carrière begonnen. Een aantal van hen is bekend bij de politie.

De traditionele handelswijze van loverboys kent een aantal stappen:

1. De ontmoeting.
2. Verliefdheid.
3. Een relatie aangaan.
4. Seksueel contact.
5. Isoleren.
6. Controleren.
7. Grenzen verleggen.
8. Straffen.
9. Emotionele manipulatie.
10. Prostitutie.
11. Uitbuiting.

Hoe kun je een loverboy herkennen?

Loverboys zijn Nederlandse jongemannen met meestal een allochtone achtergrond (vaak Marokkaans), in de leeftijd van 18-30 jaar oud. Er zijn ook loverboys van Antilliaanse, Turkse en Nederlandse afkomst actief. Het beeld van de loverboy kan variëren van goed uitziend, stijlvol gekleed en met een auto of brommer, tot blank, niet knap, niet goed gekleed en met een fiets. De traditionele loverboy oogt trots en charmant; jongens waar meisjes graag mee gezien worden. Een loverboy werft slachtoffers op de volgende wijze:

- Via internet en/of in en bij scholen.
- Spreekt zijn prooi op straat en/of op school aan.
- Fungeert vaak als tussenpersoon, meestal staat er nog een pooier boven hem.
- Ziet er verzorgd uit en draagt doorgaans merkkleding.
- Overlaadt zijn slachtoffers met complimentjes en cadeautjes.
- Drijft een wig tussen de slachtoffers en hun ouders en/of vrienden.
- Dwingt zijn slachtoffers tot prostitutie en zet slachtoffers soms in als drugskoerier of lovergirl.

Loverboys, internet en gsm

Loverboys hangen steeds minder rond in de buurt van scholen. De nieuwe generatie loverboys legt steeds vaker contact via sociale media zoals internet, Facebook, Hyves en Partyflocks. Deze handelswijze wordt ook wel grooming genoemd. Via zoekmachines zoeken ze hun slachtoffers op leeftijd, geslacht, woonplaats, hobby's en eventueel opleidingsniveau uit. Volgens onderzoeken winnen loverboys via internet drie keer sneller het vertrouwen van meisjes dan vroeger op het schoolplein. Potentiële slachtoffers zijn op internet een gemakkelijke prooi omdat veel contact anoniem plaatsvindt en de verleiding om op internet over grenzen te gaan groot is (meisjes geven zich via internet sneller (letterlijk) bloot). Hierdoor zijn kwetsbare meisjes (nog) kwetsbaarder. Loverboys weten hier feilloos gebruik van te maken door op slinkse wijze het vertrouwen van deze meisjes te winnen. Slachtoffers worden vervolgens in chantabele posities gebracht. Door te dreigen met het openbaar maken van kwetsbare informatie en/of webcamopnames worden meisjes gedwongen tot seksuele handelingen.

Soms worden slachtoffers, tijdens hun aanwezigheid op school en/of in de les, via sms'jes door hun loverboy onder druk gezet en/of bedreigd, waarna de meisjes zich bijvoorbeeld ziek melden.

Meer informatie over loverboys en internet wordt beschreven in: [Analyse loverboys op internet](#) (pdf-bestand) van de Politie Rijnmond.

Loverboyleerlingen

Op enkele roc's schreven loverboys zich in als cursist (soms met een vals paspoort), louter met het doel om medeleerlingen de prostitutie in te lokken. De loverboys zenden deze medeleerlingen uit voor seksuele dienstverlening binnen en buiten de school.

Lovergirls (op school)

Naast de loverboy is er ook de lovergirl. Lovergirls zijn meisjes die of zelf opereren of door loverboys worden ingezet om meisjes te ronselen. Vanuit een meidenvriendschap haalt een lovergirl een meisje/medeleerling over om zich (ook) te prostitueren.

Lovergirls operen ook op scholen. Zo liet een lovergirl in Utrecht zich telkens binnen de scholengemeenschap naar een ander gebouw overplaatsen. Op die manier had ze steeds nieuwe meiden in de klas die ze kon overhalen.

Maria Mosterd, vmo-leerlinge van een Zwolse scholengemeenschap, was vier jaar lang in de greep van een loverboy. Vanaf haar twaalfde ronselde zij al andere meisjes voor het circuit. Meisjes die op zoek waren naar iets spannends, zoals zichzelf, of buitenbeentjes die makkelijk manipuleerbaar bleken.

Er zijn ook lovergirls waarbij het slachtoffer een man is. Lovergirls kunnen een eigen netwerk beheren of aangestuurd worden door een loverboy.

Meer informatie over de werkwijze van loverboys en lovergirls vindt u in:

- [Echte mannen eten geen kaas](#)
- [Lovergirls, de vrouwelijke variant van loverboys](#)

Slachtoffers van loverboys en lovergirls

Bijna elk meisje in de puberleeftijd wil graag aandacht en zich mooi voelen. Daarom lopen meisjes in de middelbare schoolleeftijd het risico slachtoffer te worden van een loverboy. Afkomst of huidskleur zijn hierbij niet bepalend. Het overkomt zowel Marokkaanse pubers uit de stad als blonde Nederlandse meisjes uit de provincie. Niet altijd valt het onzekere meisje ten prooi aan een loverboy. Bovendien zijn ook jongens soms slachtoffer. Toch lopen sommige slachtoffers meer risico dan anderen. Uit onderzoek blijken een aantal risicofactoren voor slachtofferschap:

- Een lage zelfwaardering.
- Slecht zelfbeeld.
- Beïnvloedbaar.
- Depressieve gevoelens.
- Afhankelijkheid.

Profielen en kenmerken van meisjes die slachtoffers kunnen zijn:

- Meisjes die om verschillende redenen, tijdens de pubertijd, in conflict komen met hun ouders, zonder dat er sprake is van ernstige ouderproblematiek.
- (Zeer) beïnvloedbare meisjes, soms als gevolg van verstandelijke beperkingen of een psychiatrisch beeld.
- Meisjes met (ernstige) traumatische ervaringen, als gevolg van verwaarlozing, mishandeling of seksueel misbruik.
- Multi-probleemmeisjes, als gevolg van ernstige gezinsproblematiek.

Meer informatie vindt u onder [profielen van slachtoffers](#).

Signalen van slachtoffers

Slachtoffers van loverboys durven er meestal niet direct over te praten, maar ze geven op school wel signalen af dat er iets aan de hand is. Er zijn signalen die erop kunnen duiden dat een meisje onder invloed van een loverboy staat zoals:

- Gedragsverandering.
- Verandering van uiterlijk en kledstijl (uitdagend en niet passend bij de leeftijd).
- Pronken met dure merkkleding, sieraden, fancy mobieltje, dure accessoires.
- Concentratieproblemen en kelderende leerresultaten.
- Vermoeidheid, slaperigheid, vooral na het weekend.
- Buiten de groep vallen.
- Verzuim.
- Psychosomatische klachten.
- Liegen over plaatsen waar ze geweest is.
- Contact met de ouders verslechterd.

Vroegtijdig signaleren van loverboyproblematiek is dus belangrijk en kan erger voorkomen. Een uitgebreide reeks van signalen van slachtoffers vindt u onder [signalen slachtoffers](#).

Algemeen kan worden gezegd dat er 7 fases zijn waarin een slachtoffer/meisje zich bevindt:

1. Euforie: het meisje is/wordt verliefd. Wordt losgeweekt van vrienden en familie.
2. Grenzen verleggen: het meisje heeft seks met haar loverboy en/of andere mannen.
3. Hersenspoeling: het meisje wordt gemanipuleerd en geprogrammeerd.
4. Slaafse gehoorzaamheid: de loverboy bepaalt wat het meisje MOET doen.
5. Ontluistering: het meisje twijfelt, schaamt zich en/of begint zich te verzetten tegen dwang.
6. Ontmaskering: het meisje ontmaskerd de loverboy. Doorbraak van het isolement.
7. Losmaking: het meisje kan hulp zoeken en er kan hulp verleend worden.

In de eerste fase en vanaf de vijfde fase is het meisje vatbaar voor hulp. Zit het meisje in de derde tot en met vierde fase dan is contact niet of nauwelijks mogelijk.

Meer informatie over de 7 fases vindt u in de [Handleiding loverboy-casussen](#) (pdf-bestand).

Wat kan de school doen?

Diverse mediabronnen berichten dat de rechtbank in Zwolle op 6 januari 2009 heeft bepaald dat de Thorbecke Scholengemeenschap in Zwolle geen schadevergoeding hoeft te betalen aan oud-leerlinge Maria Mosterd. Maria werd, als leerlinge van de school, jarenlang door een loverboy misbruikt. Ze eiste 73.000 euro schadevergoeding omdat de school haar niet voldoende zou hebben beschermd tegen pooiers die in en om de school actief waren. De moeder verweet de school een onzorgvuldig absentiebeleid. In het proces kwam de school met een aantal bewijsstukken over de ongeoorloofde afwezigheid van Maria. De school voerde onder meer aan dat Maria niet op school in handen van een pooier is gevallen maar buiten schooltijden. De rechter oordeelde dat de school de zorgplicht niet heeft geschonden en dat er geen sprake is van een onrechtmatige daad. De rechter verklaarde dat de zorgplicht voor een minderjarig kind in eerste instantie bij de ouder(s) ligt. [Meer informatie>>>](#)

De media-aandacht rond Maria Mosterd en de Thorbecke Scholengemeenschap in Zwolle heeft scholen alert gemaakt op de loverboyproblematiek en de eventuele gevolgen voor de school. Wat moeten scholen doen om hun leerlingen te beschermen tegen loverboys? Waar begint de verantwoordelijkheid van de ouders en politie?

Duidelijk is dat een goed absentiebeleid veel ellende kan voorkomen. Wat kunnen scholen nog meer doen om zich te beschermen tegen loverboyproblematiek? Scholen kunnen een aantal preventieve maatregelen nemen in de strijd tegen loverboys:

- Een protocol 'Seksueel misbruik en loverboys' vastleggen.
- Samenwerken met de politie middels een convenant.
- Zorgen voor een veilige schoolomgeving door goed toezicht te houden op het schoolplein en de schoolomgeving. De conciërges kunnen hierbij ingeschakeld worden.
- Zorgen voor een sluitend verzuimbeleid.
- Het personeel informeren over loverboyproblematiek. mentoren wijzen op hun verantwoordelijkheid om gedragsverandering van leerlingen te signaleren.
- Alert zijn op veranderingen in gedrag, uiterlijk, enzovoorts van leerlingen en hen daarmee confronteren; hun ouders hierover informeren; samenwerken met deze ouders om de leerlingen op school binnenboord te houden/te verwijzen naar hulpverlening/onderduikadressen.
- Voorlichtings- en scholingsprojecten organiseren rondom de werkwijze van loverboys voor leerlingen.
- Ouders informeren over loverboyproblematiek en de aanpak van de school.
- Samenwerken met expertorganisaties, zoals Transact, Pretty Woman, Scharlaken Koord, Zwols Loverboyproject en dergelijke.
- Samenwerken met gemeente, politie en jeugdzorg enzovoorts middels een ketenaanpak.

Een voorbeeld van een ketenaanpak is het [Preventieplan Loverboys Zwolle 2010-2011](#).

Tips en tools

- Meer informatie over wat scholen kunnen doen om leerlingen tegen loverboys te beschermen leest u in [Loverboy besluit scholieren](#).
- De VO-raad heeft [een voorbeeldprotocol](#) (pdf-bestand) voor het onderwijs over onder andere seksueel misbruik en loverboys.
- Meer praktische tips staan in [tips voor scholen ter preventie](#).

Ondanks al deze preventieve maatregelen kan een school plots geconfronteerd worden met loverboyproblematiek of met de verdwijning van een leerling die mogelijk slachtoffer is van een loverboy. Dergelijke incidenten zorgen voor veel onrust en bezorgdheid onder leraren en leerlingen.

De verdwijning van Melika Talae Asl houdt ook haar docenten en medeleerlingen dagelijks intensief bezig. Klasgenoten praten met agenten, helpen de dodelijk bezorgde ouders met zoekacties, bellen tevergeefs haar mobiel en houden Melika's Hyves scherp in de gaten "Veel méér kun je als school niet doen", zegt Ellen Abrahams. De afdelingsleider van RSG Tromp Meesters Praktijkschool in Steenwijk stuurde recent een 'mailbom' naar al haar collega's. "In de hoop dat iedereen het bericht blijft doorsturen." Ellen kent Melika goed. Het is per slot één van 'haar' meiden binnen de richting Verzorging en Horeca. Ze omschrijft de vermiste tiener als een 'mooi maar naïef meisje'. 'Een lieve puber die erg goedgelovig is.' En daarmee een potentieel slachtoffer van gehaaide loverboys. "We waarschuwen er op school voor, met voorlichtingsfilms en gesprekken. Maar loverboys zijn ook hier actief en werken snel, hebben soms al binnen vier dagen een meisje in hun macht. Of dat met Melika is gebeurd weten we natuurlijk niet."

Bron: de Stentor, [18 december 2009](#)

Voorlichting en preventie

Voor scholen die preventief aan de slag willen gaan met de aanpak van loverboyproblematiek zijn er op de CSV-site concrete (les)materialen, boeken, films, en andere tools te vinden. Verschillende organisaties en GGD's hebben een leskist loverboys te huur voor scholen in de regio. Scholen kunnen ook gebruikmaken van lesmaterialen over seksualiteit en relationele vorming, weerbaarheid en grenzen aangeven.

Door middel van voorlichting en preventielessen kunnen meisjes zich bewust worden van de gevaren van loverboys en nadenken over hun eigen opvattingen rondom relaties en seksualiteit. In grote steden kunnen lessen al in groep acht van het basisonderwijs gegeven worden en in het vso aan twaalf- en dertienjarigen (uit ervaring blijkt dat zich in deze groep steeds meer risicomeisjes bevinden).

Uitgebreide informatie over voorlichtingsmiddelen, lesmaterialen, theatervoorstellingen en weerbaarheidscursussen vindt u in de [rubriek loverboys](#).

Scholing personeel

Door voorlichting en deskundigheidsbevordering vergroten docenten, mentoren, coördinatoren, leerlingbegeleiders, vertrouwenspersonen, conciërges en anderen hun kennis over loverboyproblematiek. In trainingen leert personeel signalen en risicofactoren bij meisjes herkennen en het hoe te handelen naar slachtoffer en hulpverlenende instanties.

In de [rubriek loverboys](#) vindt u informatie over deskundigheidsbevordering en scholingmogelijkheden voor personeel.

Veiligheidsbeleid

Scholen kunnen een veiligheidsbeleid loverboys instellen en samenwerken met gemeente, politie en expertorganisaties. Scholen kunnen de politie vragen om preventief regelmatig te surveilleren in de schoolomgeving. De school kan een beroep (in kader van convenant veilige school) doen op de plaatselijke of regionale politie als loverboys zich in de omgeving van school ophouden. Daarnaast kan de school samenwerken met Jeugdzorg, GGD en andere specifieke preventie- en hulpverleningsprojecten en met de gemeente, voor adviezen, handreikingen, hulp en begeleiding, voorlichting en cursussen.

Meer informatie, beleidsadviezen en voorbeeldprojecten vindt u in de [rubrieken beleid](#) en [overheidsbeleid](#). Een overzicht van instanties voor hulpverlening en ondersteuning vindt u onder [links](#).

Kan de school aangifte doen?

De school kan een melding maken van het vermoeden dat een leerling in handen is gevallen van een loverboy. Als blijkt dat er voldoende (aantoonbare) bewijzen zijn, kan de politie op basis van deze melding overgaan tot ambtshalve vervolging.

De aangifte tegen een loverboy moet gedaan worden door het slachtoffer zelf, of in geval van een minderjarig slachtoffer door de ouders. Op grond van artikel 250a van het *Wetboek van Strafrecht* is er sprake van mensenhandel. Loverboys van slachtoffers van vijftien jaar of jonger kunnen worden aangehouden zonder dat er aangifte is gedaan. De maximale straf bedraagt ongeveer tien jaar als er sprake is van een minderjarige of van dwang. Een taakstraf is ook niet ongebruikelijk.

Meldpunten en hulporganisaties

In de [rubriek links](#) op de CSV website staan verwijzing naar meldpunten loverboys en naar expert- en hulporganisaties. Op de website www.jeugdprostitutie.nl vindt u informatie over organisaties die zich met jeugdprostitutie en loverboyproblematiek bezighouden, per provincie en op alfabet.